

Even uw aandacht...

Deze 'smaakmaker' laat u toe kennis te maken met dit werk.

Dit tekstfragment mag niet gebruikt worden voor opvoering. Het mag niet worden gedownload, afgedrukt of verder verspreid.

Indien deze smaakmaker u bevalt, raden we u aan het volledige toneelstuk te ontlenen en te lezen voor u tot de aankoop van boekjes voor opvoering beslist.

Veel leesplezier!

DOLLIE of AVOCADO'S BIJ DE LUNCH

toneelspel in één bedrijf

door

Gerardjan Rijnders

Toneelfonds J. Janssens – Antwerpen
2008
Nr.2445

OPVOERINGSRECHT

Het opvoeringsrecht wordt verkregen na aankoop van tenminste VIJF tekstboekjes bij de uitgever en na betaling van de verschuldigde opvoeringsrechten aan:

Toneelfonds J. Janssens B.V.B.A.
Te Boelaerlei 107
2140 Borgerhout Antwerpen
rechten@toneelfonds.be

Bij aankoop van het verplicht aantal boekjes krijgt men van de uitgever een formulier "aanvraag tot opvoering". Op dit formulier moet men plaats en datum(s) van opvoering invullen; het moet minstens vier weken voor de opvoering(en) naar Toneelfonds J. Janssens B.V.B.A. worden gestuurd.

Enige tijd voor de opvoeringen ontvangt u dan van hen de factuur voor te betalen auteurs- en/of vertaalrechten

Men is volgens de Auteurswet strafbaar als men gebruik maakt van gekregen, gehuurde, geleende of gekopieerde boekjes.

Wanneer men niet voldoet aan de hier opgesomde voorwaarden, worden de geldende opvoeringsrechten met 100% verhoogd.

Voor Nederland wende men zich tot:

I.B.V.A "Holland"
Postbus 363
1800 AJ Alkmaar.
info@ibva.nl

TARIEFCODE A2

BELANGRIJKE OPMERKING !

Alle rechten voorbehouden. Iedereen die toestemming verkreeg het stuk *DOLLIE of AVOCADO'S BIJ DE LUNCH* op te voeren moet de naam van auteur *GERARDJAN RIJNDERS* vermelden in alle publicaties die n.a.v. de voorstellingen verschijnen.

De auteursnaam moet onmiddellijk onder de titel vermeld worden, in een lettertype minstens half zo groot als dat van de titel, maar minstens twee keer zo groot als dat waarin de naam van de vertaler, regisseur en spelers wordt vermeld.

© Toneelfonds J. Janssens/Gerardjan Rijnders
www.toneelfonds.be

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvuldigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, internet of op welke wijze ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Personen

DOLLIE
MOEDER
VADER
ARNOLD
REGAN

1.

(In de verte horen we het blaffen van bloedhonden. Annabel Davis komt op, aangeschoten. Ze zet een plaat op, schenkt een glas campari in en gaat zitten. Arnold op.)

ARNOLD Moeder!

MOEDER Ook dat nog. Mijn leven is al een hel.

ARNOLD Deze keer is het anders moeder. Ik kom afscheid nemen. Voorgoed.

MOEDER Ik heb geen geld.

ARNOLD Heb ik dan om geld gevraagd?

MOEDER Ik zie het aan je voeten, zoals altijd wanneer je ligt.

(Arnold kijkt naar zijn voeten. Ze staan inderdaad naar binnen. Moeder neemt een sigaret. Arnold geeft vuur.)

MOEDER Hoeveel heb je nodig?

ARNOLD Vijfduizend dollar.

(Moeder blaast de lucifer uit.)

MOEDER Schoft. *(Moeder staat op en zet de plaat af.)* Zo zet ik een plaat op, zo valt mijn familie naar binnen.

ARNOLD Ik ben uw enige familie.

MOEDER In Rome hoorde ik die plaat voor het eerst. Uit een open raam in Trastevere. Je vader leefde nog. Toch vond ik het meteen onweerstaanbare muziek.

ARNOLD U heeft geen andere platen.

MOEDER Muzikaal gesproken ben ik volstrekt monogaam goed beschouwd.

ARNOLD Die plaat stond ook op, toen ik eens een keer van de schommel was gevallen en huilend naar u toe hinkte. U droeg die blauwe jurk.

MOEDER Je bloedde als een rund.

ARNOLD Vader was op reis.

MOEDER Je was nog zo onschuldig. Je hield nog van je moeder.

ARNOLD U bent altijd even jong gebleven. Sinds u het bloed van mijn knie veegde, bent u geen dag ouder geworden.

MOEDER Toch wel Arnold. Toch wel. In mijn hart.

ARNOLD Moeder. *(Moeder kijkt naar zijn voeten. Ze staan naar binnen.)*

MOEDER Wat probeer je te verbergen?

(Arnold kijkt beteuterd naar zijn voeten.)

Hoeveel had je nodig, zei je? Vijfduizend dollar? *(Ze zoekt in haar tasje naar haar chequeboek en schrijft een cheque uit.)* Ik wist het. Toen ik gisteren insliep, droomde ik dat ik rauwe vis moest eten. Gelukkig realiseerde ik me net op tijd dat het maar een droom was en dus at ik die vis. Vanmorgen werd ik kotsmisselijk wakker.

ARNOLD Wat bedoelt u moeder?

MOEDER Spreek dat woord nooit meer uit. Het steekt in mijn hart. Noem me Annabel.

ARNOLD Dat heeft u me altijd verboden.

MOEDER Ik zei toch dat ik...

(De telefoon gaat. Annabel neemt hem op.)

Hallo... ja, toe eh.... toestel ja.... ja, moment, Arnold voor jou. Een dame.

(Arnold gaat naar de telefoon. Moeder gaat weer zitten. Ze neemt de cheque die ze zojuist heeft ingevuld. Kijkt beurtelings van de cheque naar Arnold.)

ARNOLD Hallo?... Nee... nee... echt niet... toevallig, ja. *(Arnold legt de hoorn op de haak. Hij gaat zitten. Moeder kijkt hem vragend aan.)* Verkeerd verbonden.

MOEDER En ze vroeg naar jou.

ARNOLD Ze moest wel een Arnold hebben, maar een andere.

MOEDER Toevallig.

ARNOLD Dat zei ik ook.

MOEDER Ik had het ook bijna gezegd.

ARNOLD U heeft het gezegd.

MOEDER Wat?

ARNOLD Toevallig.

MOEDER Ik bedoelde daarnet aan de telefoon. Ik wilde 'toevallig' zeggen toen ik me ineens realiseerde dat het die juffrouw natuurlijk niets aangaat, dat jij hier zo zelden komt en er nu

'toevallig' wel bent. Toen zei ik maar: eh, toestel. Wat natuurlijk nergens op sloeg.

(Ze zitten een tijdje te zwijgen naast elkaar. Kijken ineens op hetzelfde moment naar de cheque. Barsten in lachen uit.)

ARNOLD Toestel.

MOEDER Verkeerd verbonden.

ARNOLD Nu denkt ze dat wij gek zijn. Of zij.

MOEDER Alsof ze een ongeluk heeft gehad en verbonden is door een ongeschoolde verpleegster.

ARNOLD Annabel, terwijl ik altijd moeder heb gezegd.

(Terwijl ze allebei nog lachen, verscheurt moeder ineens de cheque.)

MOEDER Onzin al die opgeschroefde vrolijkheid. Je blijft hier en je maakt eerst je roman maar eens af.

(Dollie komt op en blijft in de deuropening staan.)

DOLLIE Arnold.

(Arnold staat op en loopt naar haar toe.)

Dat lijkt wel een eeuwigheid geleden. Wat ik allemaal heb meegemaakt. Ik wilde de auto op slot doen en ik wist opeens niet meer hoe dat moest. Ik had altijd een truc. Als je hem dicht deed, dan deed je hem in werkelijkheid open en als je hem open deed, dan deed je hem eigenlijk dicht, maar ineens vond ik dat te simpel en toen deed ik hem dicht terwijl ik hem dicht had willen doen en hem eigenlijk open had moeten... Nou ja, ik ben er tenminste.

MOEDER Ik heb anders geen auto gheard.

ARNOLD Dit is Dollie. Dollie... mijn moeder.

(Moeder kijkt naar Arnolds voeten. Ze staan inderdaad naar binnen. Arnold ziet het ook. Wanhopig.)

Dollie is mijn verloofde.

DOLLIE Dag mevrouw.

MOEDER Dag meisje. *(Moeder stort zich op de sofa. Het hoofd in de handen. Ze huilt.)*

DOLLIE Hè, hè, ik ben blij dat ik er ben... Ik stoor toch niet?

MOEDER Ik wist niet dat je...

ARNOLD Dat ik me verloofd....?

MOEDER Dat je je... dat je mij... dat je mij zoiets aan zou kunnen doen, net nu ik besloten had, dat er nooit meer...

DOLLIE Ik ben zangeres, mevrouw.

MOEDER 't Geeft niet. Het is al over. *(Ze herstelt zich.)* Het spijt me dat ik me zo heb laten gaan.

DOLLIE Ach u bent toch in uw eigen huis.

ARNOLD Wilt u iets drinken?

MOEDER Graag.

(Arnold haalt haar campari. Knielt voor zijn moeder, geeft haar het glas. Hij blijft geknield voor haar zitten.)

DOLLIE Mag ik even telefoneren?

(geen reactie)

Mag ik misschien even van de telefoon gebruik maken?

(geen reactie)

Kan ik effe bellen?

MOEDER Maar natuurlijk liefste. Doe alsof je thuis bent.

(Dollie belt. Moeder en Arnold kijken elkaar diep in de ogen.)

ARNOLD Ik dacht ineens weer aan die schommel. U dronk toen ook campari.

MOEDER Het was heel warm. Je droeg een wit matrozenpakje. Alleen de krekels maakten geluid.

ARNOLD En de grammfoon.

MOEDER Welke grammfoon?

ARNOLD Uw plaat.

MOEDER Hoe kon ik dat vergeten.

ARNOLD We hebben het toch wel over dezelfde middag?

MOEDER Zet hem nog maar eens op.

(Dollie heeft intussen het volgende telefoongesprek.)

DOLLIE Hallo vader... Ja om nog even terug te komen op ons gesprek... Ik ga helemaal niet met hem naar bed... omdat hij homosexueel is... dat zeggen ze allemaal?... Wat is dat nou weer voor onzin! Wat begrijpt u nou eigenlijk van deze generatie? U leest de verkeerde kranten, dat heb ik u al eens gezegd... Vierduizend dollar... helemaal niet een paar vullingen, negen kronen en een porseleinen brug... ja maar ik ben niet in het zie-

kenfonds, omdat u teveel verdient! Ik ben zangeres, vader... o leuk dat u daar zo gelukkig mee bent... ik ben geen hoer... wat zegt u?... Laat me nou eens uitpr... weet u wel wat het bet... dat ik...

(Arnold zet de plaat weer op. Harde muziek. Dollie smijt de hoorn op de haak.)

DOLLIE Hoe haalt ie het in zijn hoofd. Een gebitje.

ARNOLD Een kapotje?

DOLLIE Wat?

ARNOLD Wat zei je nou?

DOLLIE Ik belde mijn vader. Hij vroeg waarom ik dat geld nodig had. Ik zei dat ik blut was, omdat de tandarts zo duur was. Zei die dat ik beter een gebitje had kunnen nemen.

ARNOLD Oh, ik verstond wat anders.

DOLLIE Ja, je kan hier ook geen normaal gesprek voeren met die bespottelijke muziek zo hard aan. *(Ze zet de muziek af.)*

MOEDER Sinds wanneer heb jij het recht om mijn platen zo maar ineens af te zetten, wanneer jou dat goed dunk? Wie ben je eigenlijk? Ik ken je niet eens. Heb je wel een rijbewijs? Gebruik je drugs? Wat interesseert het me dat je autosleutels verroest zijn. Wat moet ik met een danseres over de vloer?

DOLLIE Zangeres. Ik ben vocaliste. Ik zing.

MOEDER Precies.

DOLLIE En mijn autosleutels waren niet verroest. Ik moest ze alleen...

MOEDER Oké zangeres, dat bedoel ik ook. Maar wie of wat geeft jou het recht om mijn plaat zomaar ineens af te zetten wanneer jij.....

DOLLIE Ik ben zangeres.

MOEDER Dat weet ik, ja.

DOLLIE Dus ik kom toevallig wel eens in een platenstudio en daar hoor ik dan het een en ander over grammefoonplaten en zo weet ik bijvoorbeeld ook...

MOEDER Geen overbodige details graag.

DOLLIE Elektrische statistiek.

MOEDER Pardon?

DOLLIE Het is heel onverstandig om eenzelfde plaat twee keer achter elkaar op te zetten vanwege de elektrische statistiek. Tussen de groeven bedoel ik... uh een half uur wel.

MOEDER Zou je hem dan misschien toch nog een keer op willen zetten. Als ie kapot gaat, na twintig jaar, dan koop ik wel een nieuwe.

(Dollie zet de plaat weer op. Wil de pick-up zachter zetten.)

MOEDER En zet hem niet zachter.

(Dollie zet hem zachter en gaat zitten.)

ARNOLD Wil je wat drinken?

DOLLIE Graag.

ARNOLD Campari?

DOLLIE Ook goed.

(Arnold geeft haar een glas campari. Ze luisteren een tijdje naar de muziek. Arnold begint te grinniken.)

ARNOLD Elektrische statistiek. Je bedoelt natuurlijk statische elektriciteit.

MOEDER Lach jij maar. Doe maar alsof er niets aan de hand is.

ARNOLD Laten we in godsnaam niet overdrijven.

MOEDER Ik overdrijf niets. *(beseft iets)* Trouwens... hoe weet jij eigenlijk dat die plaat zo kort na de eerste keer een tweede keer op stond? *(Dollie en Arnold stomverbaasd)*

MOEDER Ja dat zou ik wel eens willen weten.

DOLLIE Ik begrijp niet wat u bedoelt.

MOEDER Oh nee?

DOLLIE Echt niet.

MOEDER Je zei daarnet dat het heel onverstandig is om een plaat twee keer achter elkaar te draaien.

DOLLIE Dat is het ook.

MOEDER Hoe wist jij dat het de tweede keer was?

DOLLIE God... daar heb ik niet eens over nagedacht. Ik dacht alleen... die muziek... dat kan helemaal niet... afschuwelijk.

MOEDER Probeer je d'r maar niet tussen uit te draaien. Je

begrijpt precies wat ik bedoel.

DOLLIE U insinueert nu al voor de tweede maal dat ik drugs gebruik of zo?

MOEDER Drugs? Ik heb het woord niet in mijn mond gehad.

ARNOLD Dat heeft u wel moeder. Ik heb het u...

MOEDER Ik heb je verboden mij nog één keer zo te noemen.

ARNOLD Annabel.

(Dollie lacht. De telefoon gaat.)

MOEDER 't Is toch voor jou.

(Arnold neemt de telefoon op.)

ARNOLD Hallo... eh ja... een ogenblikje.

(Moeder grijpt de telefoon.)

MOEDER Hallo.

ARNOLD Voor jou. Je vader.

DOLLIE Hallo?... Oh shit... moet ik het allemaal nog een keer uitleggen?... Nee, daar gaat het helemaal niet over jesus. U bent gek geworden vader... pap?... Pappie! *(kennelijk is de verbinding verbroken)* Christus. Hij komt hierheen. Hij is gek geworden. Hij wil me vermoorden.

MOEDER Terecht.

ARNOLD Hoe kunt u dat nou zeggen?

MOEDER Probeer jij toch niet iedere situatie glad te strijken. Alsof er hier iets glad te strijken valt. We zijn hier niet gebaat bij gladstrijken, bij de gelukkige familie spelen. We hebben hier behoefte aan de waarheid. Ons bestaan staat op het spel.

DOLLIE Mijn bestaan.

MOEDER Ik ken je niet eens. Dat wandelt hier naar binnen als een monatoetje en richt uitsluitend chaos aan. Ik heb trouwens nog steeds geen antwoord op mijn vraag.

ARNOLD Dollie gebruikt geen drugs.

(Moeder kijkt naar zijn voeten. Ze staan naar buiten. Arnold kijkt Dollie triomfantelijk aan.)

MOEDER Mij houden jullie niet voor de gek. Ik vroeg hoe dat meisje wist, dat die plaat al een keer gespeeld was vlak voordat ze binnenkwam. Nou?

DOLLIE Mevrouw Davis, Arnold uw zoon, mijn verloofde, heeft me al heel veel over u verteld. Onder andere dat er maar één plaat is, waar u naar luistert. Het was dus niet zo gewaagd om te veronderstellen dat u die plaat al een keer had opgezet vlak voordat Arnold hem daarnet opzette. Bovendien zei u zelf daarnet: zet hem nog een keer op.

MOEDER Dan heeft ze me dus opzettelijk beledigd.

DOLLIE Hoe bedoelt ze?

MOEDER Door het bespottelijke muziek te noemen, terwijl je heel goed weet dat het mijn lievelingsplaat is.

DOLLIE Dat spijt me dan. Ik was wat in de war. Door de situatie.

MOEDER Ik weet van geen situatie.

DOLLIE Arnold, leg jij het dan even uit, schat.

ARNOLD U was er toch zelf bij. Dollie's vader is op weg hier naar toe. Hij dreigt haar te vermoorden.

MOEDER Dat was later. Dat was toen ze de tweede keer belde.

ARNOLD De eerste keer hadden ze ook al ruzie.

MOEDER Hoe weet ik dat dat haar vader was?

ARNOLD U moet ons helpen.

MOEDER Ik zie niet in waarom.

ARNOLD We hebben dringend geld nodig.

(Moeder blijft een tijdje besluiteloos zitten, dan pakt ze haar tasje met het chequeboek en staat op.)

MOEDER Jullie zullen me even moeten ekskuseren.

ARNOLD Waar gaat u naar toe?

MOEDER Dat vraag je niet aan een dame.

(Moeder af. Dollie zet meteen de plaat af.)

DOLLIE Zo, wat nu?

ARNOLD Wil die je echt vermoorden?

DOLLIE Hij is tot alles in staat.

ARNOLD Dan moeten we zo snel mogelijk weg.

DOLLIE Hij zal ons volgen.

(moeder op)

MOEDER Wie is er hier eigenlijk homosexueel?

(Arnold en Dollie verbaasd)

MOEDER Daarnet aan de telefoon horde ik je zeggen: omdat ie homosexueel is. Over wie had je het toen?

(Geen antwoord)

Dat arme meisje neem ik het niet eens kwalijk, Arnold. Ze is wat in de war door de situatie, maar van jou vind ik het allemaal heel teleurstellend.

(Moeder af. Arnold bij Dollie. Knielt. Begint met haar te vrijen. Doet haar schoen uit. Kust haar voet.)

ARNOLD Fantastisch schat. Je was geweldig.

DOLLIE Nee Arnold, nu niet, we moeten weg.

ARNOLD Je hebt hier een moedervlek, wist je dat?

DOLLIE Kom nou Arnold, we moeten iets doen.

ARNOLD Wat kunnen we doen, ze heeft haar tasje meegenomen.

(Ze rommelt wat aan haar toestel. Arnold probeert met haar te vrijen.)

DOLLIE Hou nou op, daar kan ik niet tegen. *(Ze gaat foto's maken van Arnold.)*

ARNOLD Er komt toch niets op zonder flits.

DOLLIE Ik moet het proberen. Misschien kunnen we vader hiervan nog overtuigen. Je weet het nooit.

ARNOLD Is het dan echt waar?

DOLLIE Wat?

ARNOLD Van je vader?

DOLLIE Ja wat dacht je?

(Er staat een gemaskerde man in de deuropening met een geweer. Hij gebaart dat hij de kamera wil hebben. Dollie loopt met het ding naar hem toe. Dan verschijnt, achter de man, moeder in de deuropening. De man draait zich om. Op dat moment doet moeder het licht uit. We horen een vechtpartij. Omvallende meubels. Geschreeuw. Dan stilte. Het licht gaat langzaam aan. Moeder, Arnold en Dollie volledig geboeid. De man is verdwenen.)

MOEDER Ik heb je ook nooit alleen kunnen laten. Hou je maar niet van de domme. Hier steekt meer achter. Eerst kom je